

Oglaši, prepešlana itd.
takajući i račenju se na temelju
običnog cionka ili po dogovoru.

Novički za predobjavo, oglaši itd.
čije se naputnicom ili polož-
nim post. štedonice u Beču
na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja tečno oz-
naciti ime, prezime i najbližu
poštiju predobjavnika.

Tko list ni vrijeđe ne primi,
nekto je javi odgovarivač u
otvorenom pismu, u koji se
ne plaća poština, ako se iz-
vana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 247843.

Telefon tiskare broj 38.

Dogovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Muhulja. — U nakladi tiskare J. Krmotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chioggia 12).

Tražimo odlučno svoje pravo.

U predposljednjem broju velezasluž-
nog „Narodnog Lista“, čitamo pod naslo-
vom „Tabla na e. k. carinarskom
u rodu“ slijedeću nevjerojatnu i ipak is-
tinuvest: „U Voloskom imademo e. k.
carinarski ured, ali taj je jedino za Tal-
ijane i Niemece, posto ima samo njemački
talijanski napis. Hrvatskemu jeziku da-
dakako ni traga.“

Slavnim e. k. finansijskom ravnateljstvu u Trstu pripomemo, da naloži,

da taj ured ima i hrvatski napis.“

Nuši prijatelji na uredničtvu onoga
lista neće nam zamjeriti ako im iskreno
čažemo, da se ljuto varaju ako misle, da
je jednostavnom preporkom kod ravnateljstva finance u Trstu išta postignuti.
Ono bo ravnateljstvo, na kojem se sile i
epire većinom nama, nepriznati Niemece
i jednako se kad obazira na nase odinčene,
opravdane i u zakonu utemeljene zahtjeve,
kamo li da će se obazreti na jedno-
stavnu preporku! U ostalom ta preporka
neće ni doći do uslužnih onih, koji bi
u imati uvažiti.

Taj dakle nepomožu dobrohotne i
umiljive preporeke, već treba, da oni, koji
su na to pozvani u onom kotaru, odlučno
zatraže od ravnateljstva Štancme u Trstu
neka se zakon vrši. Prava bo je rugala i
granota, što neima na e. k. carinarskom
uredu u kotaru, napuštenou skoro izklju-
čivo Hrvati, hrvatskog napisu. Ali je možda
nj ured ustrojeno samo za onu satišu pri-
andranih Talijana i Niemeaca?

Začudno nam je što je s nase
ranu tu rugobo do sada mukče trpilo u
nom kotaru, gdje imade toliko nase in-
teligencije i gdje je narodna svjetlije
svjetli.

Šta bi učinili naši susjedi Talijani
u im. e. k. oblasti stave u kojem njihov
gradicu njemačko-hrvatski napis? Ili
mo zaboravili šta su oni potinili radi
voježenih tabla na kolarskih sudovih u
Istru, Kopru, Počeru itd. itd.? Zar so
će nesječano oštreljili njihovih prosvjedu
spomenički proti dvojil troježnici nad-
sim na postajali novi željeznici Trst-
oreč? Ovdje im se nije nanielo nikavu
pravdu jer bijahu svuda talijanski nad-
pis, ali oni neće, da trpe uz talijanske,
akoder hrvatske nadpise. Oni dakle pro-
vjeđuju i rogoberi proti zakonitom i prav-
danim hrvatskim nadpisom, a mi da ū-
mo na nezakonito i nepravedno postu-
je e. k. oblasti? Ništo!

Radi toga pozivjemo nase občine, da
uzbijevaju odlučno od e. k. oblasti neka
se državne temeljne zakone, na koje su
segili svi državni činovnici.

Pripomemo osobito našim občinama
uzduž državne željeznice Herpelje-
u i Rovinj, da zahtijevaju na postajali
hrvatske nadpise. Nije li za nase
čim i ponizujuće, što neima na njednoj
postaji u hrvatskih občinu Buzet, Rod, i
žin hrvatskog nadpisa? Ako se vozi
njihinom tom prugom od Buzeta niže, mi
i mora, da je usred Italije, dočeti stanje
uz čitavu prugu sve do pred vrata
tovara Rovinj i Vodnjan izključivo hrvat-
narod.

Kad se je doigradio tu prugu, bijahu
opravne table za sve postaje i sa hrvat-
skim nadpisom, nu na jednostavni prosvedij
talijanski vikari, zbabacili je željeznička
oprava one nadpise pustiv samo talijanske.
Kutnje su molile nekoje naše občine, da
se postavi i hrvatske nadpise, ali se uprava
državnih željeznica obazirala više na ne-
zakonite zahtjeve naših za nevolju susjeda,

nego li na ponizne i zakonite molbe naših
občina.

Tako se događaj nema svuda i u
svratićem kad kod e. k. oblasti ponizno
molimo ili pokorno preporećemo. Kod tih
oblasti nevridi ona nasa krasna poslo-
vica, da umijato janje dvije majke
sise, već ona druga, koja kaže, da
diete, koje znade bolje vikati i
derati se, dobije veći komad
krupna.

Košali smo dakle u sto i sto sluča-
java prosliti i moliti, pak nas odpravise
pod jednom ili drugom, izlikom praznih
rukoh; kušajmo jednom tražiti i zahtijevati
zakonom u ruci, odlučno i bezobzirno, pa
da vidimo da li ćemo biti bolje sreće.

Mi smo se naučili od naših susjeda
koječjemo što nam ne služi ni na korist
ni na čast; naučimo se od njih čemu
dobromu il koristom. Sledimo ih u
zahtijevanju naših narodnih pravica. Oni
postizavaju vrlo često vikom, krikom i
utjeljivanjem demonstracijama velike uspješne,
dočini ostajemo mi novadno praznji ruku
čvrsto utemeljenim i opravdanimi mol-
bami. Njima je kod svakog poduzeća pu-
tolazom poznato im načelo „Osar tutto“,
koje ih obično nezdržava. Kušajmo sve, misle
si oni, pa kud puklo da puklo. Pa zasto
da ih mi u toni neslišimo?

Istina je, da smo mi posve druge na-
ravi, da je naša narav mirna i nema ead
golubinja, ali nam se volja nakon toli
gorkog izkustva i poslije tolikih razoča-
ranja, koničeno otresti tukove načavi i ta-
kove čudi.

Daljnja je istina, da se mi u sara-
tanju i komedijskih na Talijanima
nemoženo injerili, jer su oni u tom pravoj
majstori. A za poučne demonstracije i za
kojekakve izgredje hoće se, osim dobre or-
ganizacije, takodjer tih svojstava. Među-
tim možemo mi tomu suprostaviti naše
pravo i zakon, koji se ne smije i nemože
minoidi, ako se budno nanj pripazi i od-
lučno zahtijeva, da se do zadnje točke
provede.

Tražimo dakle svuda i svagda od e.
k. i od autonomnih oblasti odlučno i
bezobzirno, da se zakoni vrše, da se prava
posteno kroji, jer koji napusta svoja
prava — kopa sum sebi grob.

Iz carevinskoga vjeća.

Beč, 1. maja 1904.

Prošoga tjedna obdržavala je zastup-
nička kuća četiri sjednice: utorak, sreda,
četvrtak, petak, skoro svaki dan po šest
ura. Sve, dano se je vodila obstrukcija: je-
citado se je dostovno interpelacije i pred-
loge, glasovalo po imenit i peticijah, i
pak govorilo o jednom prešnom predlogu.
Provelo se je nasilno izbor delegacija, a
dalje se nit nasiljeni nemože.

Dogadjaji nasilno i bar-
hipno u uštenoga strajka žel-
jezničkih činovnika i sluga u
Ugarskoj i Hrvatskoj imali su
svoj odmjer takodjer u austrijskoj zastup-
ničkoj kući. Dr. Ellenbogen sa drugovim,
socijalnim demokratim, podnesao je tri in-
terpelacije na e. k. vladu, u kojih u glav-
nom pišta, kako se može rabiti skupni
vojsku za zatiranje onih koji se dižu za
opravdane svoje zahtjeve. Tu imu silno
trili izrza proti grobu Tis. Tukovlji iz-
raza imu i u ustremnom upitu na članove
predsjedništva zastupničke kuće, u kojem
kaže, da bi moralni upozoriti Njegovo Ve-
ličanstvo, da nije u redu što sjedi za sto-
tom sa čovjekom, koji je od glave do pete
krovu i sramotom poliven.

Dr. Bartoli bio je svojedobno do-
bitnik otkružnoga sudista u Rovinju
za to što se je ponosa zlo u jednoj
pravdi kod koje se je hrvatski razprav-
ljalo. On je u tom njemu podijeljenom
ukoru video povredu imuniteta, pak je s
toga bio molio za zaštitu predsjednika za-
stupničke kuće. Predsjednik je tako pričuo
Koerberu, da upravitevju ministarstva
pravosuđa, a ovaj je na to odgovorio u
sjeđnici 26. prošloga aprila. Dr. Bartoli,
reče Koerber, predbacio je bio državnom
odvjetniku, što rabi hrvatski jezik, i tim
partijsko postupa i uvlaci politiku u sud-
benom dvoranu. Za to je dao sudbeni dvor
ukor dr. Bartoli-u, i u sedi je to učinio
što bi onakšalo Njemece. Ruje proti ma-
dočehom u českom narodu, hoće da jih
zastiti, i da među tim vlađa paragrafom
14. Cini to sve, jer tako hoće Niemci, i
izgovara se tim, da kada bi što Čehom
popustilo, onda bi Njemiči počeli obstru-
irati. Ovako se napred nemože, i već je
skoro stalno da će se ovoga tjedna odro-
điti zasjedanje.

Zastupnik Basevi podnio je inter-
pelaciju radi telefoničke sveze gra-
dova Istre i Opatijske, da se
najma te sveza provede. Mi znamo
da su se naši za to već cesto zauzimali,
i proslili dana, jer je naročito velika sra-
mota, što Opatijski još nije telefonički ve-
zana sa Bečem, i u obič. svjetom. Minis-
terstvo trgovine je već od dulje vremena
ostupilo telefonsku svezu, ali ministar fi-
nancija neda do sad novaca. Sa jedi
je privoljno samo za svezu Opatijske i Vo-
loskoga sa Kastrom. Po malo će i druga,
jer će se i en morati sramiti, što se za-
takve danas nužne i unosne stvari mora
mlanjukati.

Zastupnik Spinčić podnio je inter-
pelaciju radi zabrane hrvatskih
zastavica učenikom pučkih škola
občine Krastav i Volosko-Opatijsku; prigo-
đom dolžika Njegova Veličanstva u one
strane, zabrane uslijedile od e. k. kotar-
skoga poglavara i predsjednika e. k. ko-
tarškoga školskoga vjeća na Voloskom, pu-
tem školskih ravnateljstava, minoisav
občinskih oblasti. Nečuvano je da pred-
stavnici e. k. oblasti zabranjuju nošenje
zastava, pod kojou se je za car i kralja
te monarhije prolilo na potoke krv. Grozno
je da se medju djecou hoće da
siri bezdomovinstvo. Naš narod stalno neće
zaboraviti tih uvreda, te se prema tomu
u svakoj prilici vladati.

Dr. Steinwender reko je za-
stup. Chocu „Dummer Kerl (luda).“
Choc je zahtijevao sastav odbora za izre-
cenje negodovanja Steinwendera. Odbor
je odlučio da se negodovanje izreće. Vit.
Berks je o tom izjavio načinom, koji je
vrednjača Choca i drugova, i koji su kasnije
radi tog Berksa napali. Zast. grot Stern-
berg zagovara je izraženje negodovanja. Pri-
tom je Zastolje udario na toboljno nje-
mačku kulturu. Njemački profesori i nje-
mački advokati morali bi se učiti pristoj-
nosti od Choca i drugova, koji zastupaju-
do 100.000 poštenih čeških radnika. Za
predlog odbora glasovalo je 87, proti
predlogu Sō zastupnika. Na jednoj strani
svi Njemiči, na drugoj svi Slaveni, Talijani
i socijalni demokrati izali su iz dvorane.
Predsjednik zastupničke kuće htio je
dali provesti izbor u k v o t u d e p u-
t a c i j u . Zast. Choc je tomu prigovorio,
a predsjednik je dao ipak obaviti taj iz-
bor nasilno dne 2. maja, očitim prekr-
sonjeni poslovnom redu, uz buku i pro-
svjedu sastavne čeških stranaka.

Medutim sto sjednice zastupničke
kuće tako prolaze, nastroje Poljaci Jawor-

Izlati svakog četvrtka •

Netkoći dopis se ne vazi
i podpisani ne tišaju, a
ne frankirani ne prima. Pre-
predstava po poštama stoji,
18 K. u obče, 5 K. za seljake, 3 K. na godinu
ili K. 5 — odn. K. 250 na
pol godine. Izvan iste.
Pojedini broj stoji 10 h., zao-
stavlja se u h. koli u Puli, toli-
kavne iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tisakari J. Krmotić i dr. (Via Sisiano),
kamo neka se naslovjuju sva pisma i pred-
plate.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom rasta mlađe stvari, a neologa sve poljoprivreda. Narodna poslovica

sky i drugovi, da se dodje do redovitoga
parlamentarnoga rada. Razpravljaju među
sobom, sa predstavnici Čeha, Hrvata i
Slovenaca, sa predstavnici Njemačima, sa
Koerberom. Predlagali su, nek se razpravi
najprije osnova za promjenu poslovnoga
reda, pak proračun. Česi, Hrvati i Slovenci
su pristali na to, ali Njemiči neće. Oni
hoće da ostane poslovni red, koji dopušta
obstrukciju. Poljaci su priobčili Njemačem
skromne zahtjeve Čeha, ali Njemiči neće da
na to pristannu. Poljaci još kažu da ne
gube nude, premda su ju već stalno izgu-
bili. Vlada je u stiscu radi novaca, jer para-
grafovom 14. ne može pokrivati nego redo-
vite troškove. Ipak neće da misti poduzme
što bi onakšalo Njemiči. Ruje proti ma-
dočehom u českom narodu, hoće da jih
zastiti, i da među tim vlađa paragrafom
14. Cini to sve, jer tako hoće Niemci, i
izgovara se tim, da kada bi što Čehom
popustilo, onda bi Njemiči počeli obstru-
irati. Ovako se napred nemože, i već je
skoro stalno da će se ovoga tjedna odro-
điti zasjedanje.

Dne 28. aprila imala je sjednicu gos-
podarske kuće. Izabrala je i ona svoje čla-
nove za delegacije. Stari dr. Unger, pred-
sjednik carevinskoga sudista, postavio je
da drugovi predlog na promjenu zakona
ob odsteti, sa strane države, krivo odsu-
đenih, odnosno i onih koji su krivo u iz-
braćnom zatoru. Promjene idu na to, da
se krivo odstrijene, odnosno i krivo za-
tvorene, bolje odsteti moralno i materijalno,
nego li se to po sadanju zakonu čini. I
bilo bi posve pravo.

**Za čast Petra Zrinskog i Krstu
Frankopana.**

Zast. Blažkini i drugovi podnesli su
dne 28. aprila t. g. interpelaciju na mi-
nistra-predsjednika, u kojoj ga pitaju:
da li je voljan dati pretrazi gdje se na-
laze smrtni ostaci hrvatskih junaka i
mučenika Petra Zrinskog i Krste Franko-
pana; da li je istina, da su ti ostaci
izčeli baš onda, kad su ih zahvalni Hr-
vati htjeli dati prenjeti u Zagreb; da li
hoće narediti, da se odstrani lažni i ne-
dostojni nadgrobni napis i umorstvu spoz-
nenutih dvih hrvatskih junaka, načaći
se na plati blizu crkve u Bečkom Novom
mjestu?

U obrazloženju veli se medju ostalim,
da su ti junaci cijelog hrvatskog naroda
pali pod krvničkom rukom dne 30. aprila
1671., rad ljudavi do domovine svih Hr-
vata, iz želje služiti njoj i iz vjernosti do
Njegova Veličanstva.

Politički pregled.

U Puli, dne 4. maja 1904.

Austro-Ugarska.
Dne z. o. mj. stigao je car i kralj
Fran Josip u Budimpeštu, gdje će se za-
držati dulje vremena.

Zajedničke konferencije ministara, za-
počete prošloga čedna u Beču, nastavili
će se ovoga čedna u Budimpešti. O usje-
vu tih konferencijskih zavisi takodjer sazov
delegacija, premda se drži kao gotovo,
da će se delegacije sastati već dne 16.
o. mj. i to ovaj put u Budimpešti. Njeg.
Veličanstvo primiti će obje delegacije dne
17. o. mj. u kraljevskom dvoru u Budimpešti.

U posljednjoj sjednici poljskoga kluba
izvestio je vitez Jaworski o tečaju pre-
govora između Čeha i Niemaca. Sjednici
prisustvovao je i poljski ministar zemljak
dr. Pientak. U sjednici bješće prihvaćena

ilijski is-
nje novčica,
vrat i tak-
i za Tal-
za nas kri-
edam: Ako
konsocijatka tis-
takva, da je
ja, jer ne
a nastanato
im kurtiv-
Pa mi to
poništo? Cuci
jer ono
a garibal-
ad potin-
Jednom
kazati mu
stra spaš-
a suda se
prefetari u
— — — — —
p. M. Taj-
elja. Ob-
d je hr-
pasi; ali
neka nam
a takov
— — — — —
da on
Tko ne
Austriji
o ide, da-
ka. A kad
a slijiti i
ljanskog,
pravedno-
no izraža-
no pro-
tevijanje
i red i
m ispu-
— Za
a je još
t u bu-
tvorenja
vdašnje
ovnje i
au radi
ali sre-
remena
na kri-
zonačno
u ka-
od ko-
spretno
je sre-
u tam-
ilan od
go li ga

Ljetos
je pro-
i slave
okdjor
rku
dili su
je itd.
u Puli
svirku
i sata
tu Po-
pučka
r v a.

zvolute
N.
ovanju
u ne-
Pošao
i be-
da je
i privat-
li me
osobu
neke

vinča
snoga
e Slo-
i jer
mogu
m, ga
tali-
vese-
anjem
on me
, na me
, malo
go-

bez-
i do-
a me
ode!

Koparski kotar:

Ispit za učenje učenja učenja na pučkim i građanskim školama, počinju pred komisijom u Kopru dne 9. t. m. u 8 sati prije podne.

Red na poštak u Istri. Iz Sovinjaka pije nam prijatelj: Poslao sam, g. uređenički, 31. marta odatle preporučeno pismo sa jasnim naslovom prijatelju u nedaleki Zrenj (Carniaca). To pismo došlo je dne 9. aprila u Buzet, dne 10. natrag u Sovinjak, dne 12. aprila u Oprtalj i slijedeći dan u Zrenj, pošto je medutim putovalo u Senj, odakle je bilo vraćeno sa poštom: »naslovnik u Senju u nepoznato. Na naslovu brisao je netko olovkom Zrenj te napisao Senj, pa opet brisao i napisao crtom: »S. d e r g n a. P. Portolec. — Koli u Sovinjaku, toli u Buzetu znade svako dicto gdje je Zrenj i Ždrenj, a toga nisu znali, gg. na poštici u Sovinjaku ni u Buzetu. Ali varamo se, oni su to znali, ali tek kasnije, kad im je pismo natrag došlo iz Senja. Medutim su si vjedno razbijali glavu na kojem dielu sveta bi mogao biti taj nesretni Ždrenj, pa ga, sretno pronadijo i veliko pitanje rješiše. Preporučamo ih, na odlikovanje.

Iz Roča pišu nam 21. o. m. Još su bez dvojbe, većini Vaših čitatelja živo u pameti poslijevi naši občinski izbori, kod kojih je naša hrvatska stranka slijelo pobijedila, dokim je kraljevsko-sarenska stranka sramotno propala.

Jedan od njezinih prvaka i to ravnujući učitelj, ovdasne pučke škole Massalin, nalazi se zbog onih izbora pod disciplinarnom izzagom, i to radi njegove prekomjerne i nedopustljive agitacije.

U svrhu izzagre došao je amo prošloga četvrtog jedan nadzornik: poslan od pol. oblasti, te bijahu pozvani, na občinski ured najveći agitatori talijanske stranke kao svjedoci proti učitelju.

Jedan od tih agitatora izjavio je valjda onthu teku istinu koja bi mogla skoditi učitelju, nu ta nebijaše ubilježena u zapisnik, već se vuklo samo dok bijaše onaj svjedok od drugova opomenut, da bi to moglo skoditi učitelju i onda onaj svjedok obrnuo kabancu pak se je ubilježio njegovu izpravljanju izpovied.

Neznamo da li bijaše umjestno svjedok priobabilje prije presuštanja, da im neće trebati prisedi, jer tko može onda jamčiti, da su sve izjave svjedoka istinito, pošto znaju, da za iste neće nikomu odgovarati i posto znano, da su imali svjedoci proti svomu vlastitomu prviku.

Polička oblast, koja mora znati izjavljajući kolarsko-komisara g. Gossara, koji je odlučno prigovorio učitelju Massalinu, videći kako strastveno agitira, da to nije njegov posao, neka se bavi svojim učiteljskim poslom, nipošto politikom, morala je inače postupati ako je bijela doći do prave istine. Isti komesar je čuo i viđio prigodom recentih izbora kako su školska djeca a među njima i učiteljica, vikala i izazivala naš mireni puk, dokim je sve to gledao, no nu to sutiš smržuci se mjesto da je svoju i tudju djecu ukorio na red pozvao.

G. učitelj morao bi biti oprezniji u svojem ponašanju jer bi morao znati kako ga nelepie gledaju izvanjski občinari radi gradnje naše prevelike školske zgrade, radi koje se je občina u dna zakopala. Povrh toga pripisuju isti občinari i njemu dio krivnje, što su moralni nositi troškove za vodovod za ovo gaježdo jer žandar, da je on radio za načelnika, tajnika i da je on vodio talijanske stranke u Roču.

On neka zahvali Bogu, što imade u Koprivničkoj kumovi i sto je pristaša talijanske stranke, jer da toinu nije tako, da je mjesto toga naš pristaša, da je hrvatski učitelj, vidio bi, kako bi brzo odravio skenuo. Njemu je fakho prikršto nalogom e. kr. kot. školskog vjeća i gledje mise, jer znade, da je predsjednik tog vjeća tisni prijatelj sa Bennati-em. Nu neka znade, da imade još i viših oblasti.

Iz Lančića nam pišu dne 24. aprila t. g.: Molim Vas gospodine uređenice, da mi dozvolite ustupiti nekoliko mjeseta u Našoj dijelnoj Slogi, da možem na obranu istine pred drugim svjetom oglašati se od ovih krajeva.

K današnjoj viesi dao mi je povod dopis iz Račevske tiskare u »Pravoj Našoj Slogi« br. 8. od dne 16./4. 1904. podpisani tobože od »Nekoji Račani«. Ne

znam, koji su li Nekoji Račani i od koga odlazak. Nema drugi! Bio koliko godište na hrvatski, koji bi bijeli, taj Božji mir i ljubav pred drugim svjetom pomutiti onaj Sami-toliki Račavasani odsudjuju onaj članak i one dopisnike i sumnjeće na dvojicu razuđanili pisanica i barutanta, koji se usudjuju, pisati, proljeti, g. Josip Vrbki, sadašnjemu župoupravitelju, lati, uvrijeđeni i klevete i krije izbacujući njegove miroljubive rieci. Nu da je tomu, vidi se iz toga, što se nisu niti podpisali, jer ih je vajda strah, da bi se lahko bili u tamoci i liku kakov novčanu kaznu zašutili, pa se redje skrivaju za pleća drugih i tako među blato i na sve ostale potpore, ljudi te Račevase.

S toga ja podpisani umoljavam dočne dopisnika iz Račevske u »P. N. Slogi«, neka se podpisu cijelim imenom, ako su vredni, dokazati istinu svje ono, što su proti našemu vrijednom svećeniku napisali, jer on sam niti se odostoji odgovarati na ono što ona »maječa derišad« njemu piše.

Ja dakle kano kršćanin katolik zahvaljevam na obrana Istine pred drugim svjetom, neka ti dolični »Nekoji Račani« dođu na vijedju sa »svojim« imenom i preimenom, pa makar se prijavili u isto novini »Prava Naša Sloga«. Ako toga ne učine do slijedećeg broja, tada će modi drugi narod upoznati, koji nepoznaju ovdejšnje odnosnje, da onaj dopis proti našemu svećeniku gosp. Josipu Vrbku bio je zlobno klevetanje i otimanje njegovoga poštenja te zlobno izkrivljivanje njegovih miroljubivih rieci i opomene za pravednu stvar. Pravi Račanac za više nih.

Voloski kotar:

Utraga sv. Milivoja u Rubeči pridružuje, u nedjelju, dne 8. maja 1904. u prostorijama »Narodnoga doma« u Kastvu uz sudjelovanje pjev. i tambura društva »Istarske Vile« svojim članovima i prijateljima prvu zabavu. Početak u 8 i pol sati na večer. Ulaznina po osobi jedna kruna. Darovi se primaju sa zahvalnošću. Svirati će orkestar rječke glazbe. Razpored: A. Förster: »Planinska«; mužki sbor. M. Grošman: »Sa zidina Kastavgrada«; vjenac kastavskih narodnih pjesama; tamburaški sbor. I. Muhić: »Jorgovan i slavlji«; mješoviti sbor. M. pl. Fařkás: »Ples patuljaka«; tamburaški sbor. Na občužju članova Udruge predstavljati će se: »Na policije«. Šaloigra u činu. Iza zabave biti će ples.

Zupnikom u Kastvu bijaše imenovan sadašnji župnik u Veprincu velečastni g. Anton Ellner, televredni sin brataskog nam českoga naroda. Na tom imenovanju čestitamo iz svega srca koli župljonom drevnog i rodoljubnog Kastvatu vili veče. g. župniku i prijatelju.

Iz Kastavština pišu nam: Prošli čedan (od 17.—25. t. m.) našao se u Kastavštini tršćansko-koparski biskup prevesti g. dr. Nagl, da podiši sv. krizmu dječji. Bermao je ovim redom: pojedieljak i utorak u Kastvu, sried u Klani, četvrtak u Sv. Mateju, petak u Sv. Krizu, subot u Brdu, a sruđenje u Rukavcu, nedjelju u Rukavcu.

U Kastvu došao je pojedieljak u jutro prazneni monsiga. Zamličem. Dočeka nije bilo drugoga, nego li obič. glavar, svećenstva, školske mladeži i nešto začinjeljovača. Sam grad imao je obično lice, tek na sgradu obč. ureda vijale se zastave. (Čemu ni tamo? Op. slagara) a mužaci na starom gradu pučali.

Negdje oko devete počeo jo sv. obred. Sam prevesti biskup služio je tlu misu. Sa vremene iste držao je kratku propovijed — bi reč — u hrvatskom jeziku . . . Mi kvalimo presvetilom, što se daop stade na učenje našega jezika, jezika svoga grada, da barem donete ispravu pogrešku austrijske politike, koju je učinila ista njezina imenovanjem, nu s druge strane ne odobravljamo mu, što nevjest jeziku hrvatskom, hoće da u istomu propovijeda, jer akoprem laici, sjećamo se na nekakovo bogoslovno pravilo, načelo, što li, uslijed kojega mora propovjednik, da u srcu čuti ono, što propovijeda.

Djomičko se ugodno puka, što je ovom prigodom prevesti podio djece prvu sv. pricest, što je svakako mnogo doprinelo, da su mnogi jedno oko zatvorili. Krizmalno se u svemu oko tri stotine djece. Ako mu je doček u Kastvu bio jedno-stavan, bio je svakako još jednostavniji

odvazak.

Nema drugi?

Bio koliko godište

izvajanje i dobročudna srca, ali puku ne može pristati uz srcu, jer je — inčinac.

Isto tako hladni doček bijahu i druga, tck. Sto su mu Klanja i Brud posigli slavoluke i što se je veselo pučalo iz mužara.

A sada još dve tri.. Mi ne znamo,

sto si je mislio prevesti, ali znademo, da je puka, dojmila neugodno činjenica,

sto ne može da govoriti u materinskom je-

ziku sa svojim crkvenim pastirom. Istina, kod izpitivanja djece nešto je lomio, ali to nije bilo ni kuhanu ni pečeno, pak da-kako da ga nisu djece razumila; inače pak je govorio njemacki ili latinski, a za silu preko svoga kapelana slovensko-hrvatske.

Odsuditi se mora oni neumjestno agi-

tacija, što su ju povele nekoja gospoda

glede svjetla kod berme. Dapaće nježni

su isti tako daleko, te su našagali čak od koliko težine valja da donese svete a da ne govorimo o drugom. To ne ide, pak bač, zato, izazvalo je u puku, ogorčenje.

Mi znademo, da sveta je svjeća, bila vela ili manja pa kolika bila, da predstavlja isti simbol; a znademo opet, ako i kao laici, da sveta kod sv. potvrde u obicej niti ne spada u obred, već da je kod nas samo uobičajena; pak konično kastavski dekanat, da te svete nešto u korist crkve onda zbijaju ne možemo pojmiti onu gorljivu agitaciju što se je s njeka strane za nje povele. Ovo što smo rekli, rekli smo u najboljoj namjeri, jer smo bili svjedokom, da se je ovim u puku budilo zbijavljivo.

Između deputacija, što su se pre-

svjetlom poklonile, bila je i ona gradjana kastavskih, koja je molila, da se Kastavgradu povrati dekanat, koji je privremeno prenesen na Volosko. Prevesti, da joj je obećao, da de ju zadovoljiti, nu kada će doći od rieci do čina, to je opet drugi posao.

Poznata je činjenica, da je dekanat jedini još ostatak stare slave Kastavgrada, zato smo mnjenja, da imamo pravo tražiti da se Kastvu vrati dekanat.

Eto baš radi toga dekanata moglo je doći prigodom berme da demonstracija proti visokoj gospodi. Da nije da toga došlo, tek je puki slučaj, ponajprije pak, što je berma bila na djelatne dane.

Sa nekoje strane hijelo bi se prikazati, vjenje u puku radi dekanata, kao objekt petorce, šestorice nemirnjaka. Tko ovako tvrdi, taj ili nije dobro upućen ili tvrdi neistinu.

Poznata je stvar, da je radi onoga nesretnoga pilanja veliki dio puka uzbuđen, da se dapaće u puku bila potrebit, da se neće demonstrativno dopustiti dječji bermači, dok se opet ne povrati Kastav dekanat. To je činjenica, za čiju obstoјnost može se svatko osvjeđoći.

Dakle do onih je sada, koji u tom odlučuju, da zadovolje pravednoj želji Kastavu.

P. S. Dozajemo ov čas, da je imenovan župnik u Kastvu velečasti g. Anton Ellner, dosadašnji župnik u Veprinцу. Da li je dobio i čest dekanata, nije nam još poznato, nego uzdržuj se u uvidjavnost odlučujućih čimbenika, nadamo se, da mu je župnikom i ova čest podijeljena.

Vele, da je bio prešle nedjele u Rukavcu, gdje je boravio prevesti biskup radi berme, zaprisegnut i instaliran.

Izvještaj »Podgradske posjeljnice u hranilnicu« za devetovo leto 1903. Sl. uprava »Podgradske posjeljnice« donosi nam je svoj izvještaj i računski zaključak za devetovo upravnu godinu 1903, iz kojeg vadimo sledeće podatke:

Tocnjem godine pristupilo je posjeljici 49 zadružara sa isto toliko zadružnog istupilo ih je 8, a ostalo ih je 584 zad. dijela ukupnim iznosom od K 11.630. Novih posloj. knjizičica izdalo se je 69, unistilo se ih 30. Postoje 205 knjizičica za K 273.356-42 te iznosi poprični uložak K 1333-44.

Uzajmilo se je na novo 67 zadružnog, 26 zadružara vratilo je zajam posve natrag, ostalo ih 531, koji duguju kruna 249.392-40 ili poprični K 4696-66.

Upravnoga dobitka bijaše K 2078-57. Nakon odbitih troškova i odštete ravna-teštva i nadzorstvo ostalo je cistoga dobitka K 1558-57. Uračunavamo uplaćene ustupnine K 98 te pribrojiv pričuvnu zaključku od K 8840-01, iznosi ova zaključka koncem godine K 10.496-58.

* Na glavnoj skupštini obdržavano dne

24. marta bijahu izabrani u ravnateljstvo

sledeći članovi:

G. Ante Rogać dekan ravnatelj;

Slavoj Jenko trgov. i posjednik podravljani;

staresine gg. Martin Pirc, Ante Stančić i Josip Strnad. Nadzornici gg. Dr. Tomo Bilek, Ivan Makarović, Josip Vrančić, Rajko Logar i Ivan Učović. Počasni sud Debenjak.

Družbeni činovnik g. Dragutin Gobec.

Lošinjski kotar:

Veli Lošinj 11./IV. 1904. (Zakasnilo za prvi broj. Ur.) Jučer poslije podne imalo je naše društvo „za ščednu i zajmove“ svoju II. redovitu glavnu skupštinu. Makar u ovom mjestu vlasti još žalibice velika indiferentnost, mlakost i nepouzdanoje u ave i svakoga, — ipak se naše društvo može povoljiti u ovo kratko vreme — uvaživi zapreke, koje su mu na putu dosta liepih uspjehom. — Tako nas je prve godine u društvu bilo istom do 30 članova, a sada je taj broj narasao na 51. Nadamo se, da čemo se tekom ove godine približiti i statini, jer narod sve više uviđa, da je ovo društvo jedna blažost za njega. — Primitivo smo imali u god. 1903. K 7.966-50. Dobili smo na uložak K 6.715-60, dočim se je podišlo u ukupnoj svoti od K 2395. Ostali se je novac dakako koristonosno uložio u istarsku posuđilnicu u Puli.

Nasi tobožni „Talijani“ odmah kako su dočeli, da smo mi ustrojili spomenuto društvo, digoće se i oni, da se zasnova „Cassa rurale“, ali ne iz ljubavi za dobrotu puka — jer jednom posuđilicom bilo bi toj dobrotbi bolje posluženo, dok se ovako puk stavlja u smetnju, te se mnogi nepouzdavaju u nikoju — nego samo da zapriče občenito uspjeh našo. — Naša, hvala Bogu, ipak ako i čedno, napreduje, dok se za njihovu skoro niti nezna.

Skupšina je brzjavno čestitala veleč. g. dru. Kl. Bonifaciju, koji se je baš toga dana instalirao za župnika u Malom Lošinju, da mu na taj način izrazi svoju zahvalnost, za to, što se je on kaši bivši bisk. tajnik potrudio bio do nesu, te puku raztumađio liepu svrhu i korist posuđilica, i nagovorio ga, da to društvo zasnuje.

Omri prilikom ne možemo, a da se sa zahvalnošću ne sjetimo g. S. Kozulica, nar. zastupnika iz Lošinja malog. On nam je uvek bio na ruku svojom pomoći i savjetom. Osobito svoju pozitivnost i ljubav za občenito dobro pokazao je i prilikom ovogodišnje naše glavne skupštine, jer nije zato truda ni gubitka vremena, već je nekoliko puta poludio se do Velikog selu, i pomogao tajniku našeg državnog sastavu sastaviti proračun i bilanca za god. 1903. — Srdačna mu hvala!

Piši nam iz Omišlja 28. aprila. Danas preminuo je ovdje Ivan Pindulić u 84. godini života. Pokojnik bio je u puku tako obljubljen, da ga je birao kroz punih 36 godina najnudućije njegove dobe svojim načelnikom.

Ako i nepismen, bio je tako darovit i praktičan, da je obično ravnao toliki niz godina na obće zadovoljstvo.

Ležao je nekoliko dana na smrtnoj postelji, al kao da nije htio izpustiti duh, dok neviđi med ostalimi i svoga obljubljenoga sina Dinka sada plovana i kanonika u Barbani, koji je baš dan prije očeve smrti i slijedio da se s njim izjaviti i za vrijek oprosti. Laka mu bila zemlja i vječni pokoj njegovoj dusi.

Iz Krka: Kao da se crnilo posuđilo, g. uređnici, Vašim dopisnicima u ovim stranama ili pera polamala!, svi zadržali. Ta šutnja svakako nije na mjestu, jer će svet držati da nas je Hrvata ovuđa nestrada. Kad dakle, oni šute, uzelju je da nas pero u svoje staračke ruke, da javim, što je ovje nova. Počinimo sa najnovijim i najvažnijim dogadjajem.

Ovih nas je dana počastio svojim posjetom Njegovo Veličanstvo švedski kralj, koji boravi u našoj hrvatskoj Nici — Opatiji. Navratio se je amo iz Cresa, koga je također posjetio. Čim se pročulo po mjestu da je prispolio švedski kralj, sve što je bio odmah uputio visoki gost, da vidi okruženu glavu. U stolnoj je crkvi u pritrgi gg. načelnika i župnika razgledao crkveno ruho i starine. Osobito se divio starinskom oltaru od 15. stoljeća, ostavstini slavnih Fr. Kopana, čiji je i nadpis

Željelo nasemo. Vašim, već i ostalim nrom istre, jer je komodija kridzirati nego li zasukati rukave i pomoci. Op. Ured.

prije, nosio sa grbom, ali ga je mletačka rukuta kašnije skinula i zamjenila drugim, da Crkani ne bi zaboravili, kako im je pod mletačkom vladavinom bilo dobro; tā, požidale su im bogate oltare!?. Vredno bi bilo poznati povijest i onih predmetima kod crkve u sv. Ljubomiru, kada je zanimao za svaki i najmanji historički predmet. Frankopanska je kula Krku vrlo stara, nekoji drže, da ju je sagradio knez Dujmo, koji se je prvi počeo nazivati Frankopanom. I na ovaj je kuli mletačka oblost postavila svoje znakove. Odmah za tim se je Njegovo veličanstvo izakoje još razglašalo knjižicom Algarotti, sa svojom pratinjom uputilo prema parobrodu na kojem je odputovalo, ostaviv medju ovđešnjim siromasima malenu uspomenu, porazdilev im 30 kr.

* * *

Na našem se c. kr. sudu Jos uvek talijanci pod njemačkim nadpisom. Govori se, da sudci mole stranke, da im ne prave nepriliku, zahtijevaju po zakonu, da se zapisniči pišu u hrvatskom jeziku, dok ne bude imenovan novi sudac, a nekoji naši da se puštaju za nos vuci, te da se drže one: „Ja ēu te-pustiti u mrušali...“ Mi u ovo ne vjerujemo, a ipak to iznášamo u javnosti, neka znadu naši, što se naokolo govori, pak da postanu jednom brkati, ako ih još niesu do sada brci probili. Kod drugih uredi uveća po staru. Svi i svuda Talijani. Porezni se je ured premjestio u novu palaču, ali je ponio sobom i objesio površ vratiju i oni staru, željeznu, talijansku tablu sa dvo-glavim orlom; tā, budi li ne morju has znati, komu plaćaju porez.

* * *

Kako sam već u početku spomenut, ja sam već dobro ostarao, a poznato je, da starej rado sanju, pa sam i ja sanjao ovih dana čudan san, koji je veoma zanimiv, pa ēu ga ovdje opisati citateljem dične „Nase Stoge“.

Sanjao sam, da sam došao u neku talijansku občinu, sad već ni sam ne znam u koju, gdje su bili izbori. Dugo su se izbornici prepirali, koga će izabrati načelnikom, ali niesu mogli nikako naći između sebe sposobne osobe za načelničku čast. Ja sam slušljivo nekako zabašao medju njih, pa kad me opazio jedan zdepnjari gospodin, preporučio je mene za načelnika. Dejto, sato, mene su izbrali načelnikom, a da i sam niesam znao koko. Kao načelnik počeo sam uređivati občinu, i odmah sam počeo fabrikat kuće. Razumije se, da sam fabrikat na dug, jer u kasni nije bilo novaca. Baš kad sam ja došao na fabrikat nekoje naloge, došao je kmeni čovjek občinski poslužnik, javljači mi, da je u občini došao neki kralj. Ja ne budu licen, potekim kući, na vremenu na sebe frak i idem u vizite k tomu kralju. Odmah čim sam se predstavio, upitao me kralj u talijanskom jeziku: „Mi conosce, Signor podestà?“ Buduć sam bio načelnik talijanske občine, odlučio sam odgovoriti talijanski i odbratio brate po domaću kralju: „O Starija, come no Maest!“ Netom sam izrekao ove riječi, čušnu me jedan bodulski bragešar dodav: „Co tako odgovorava jedan načelnik jednom kralju!“ Ovu sam čušku tako očito, da sam se odmah probudio i našao na postelji, a kralju na bodulskom bragešaru ni traga ni glasa. — Čujem, da je kreki gamba rojko dobar pogodjaj sanja, možda bi znao i ovu sanju protumačiti, pa ēu ga ja bogato nadariti.

Razne primorske vesti.

Mjesto prosvodila ili pellara (pilota). Kod luka kapetanata u Trstu otvoreno je mjesto pomorskog provodnika sa godišnjom placom od 1200 K. te 360 K akt. doplate i odjela. Molbe valja poslati do dne 14. maja lučkomu kapetanatu u Trstu sa dokazom o sposobnosti, austrijskom podnjičtvu, zvratom tjelesnom ustrojstvu, o poznavanju zemaljskih jezika te o položenom izpitu za lučkog provodnika I. razreda i o eventualnoj dosudsanoj službi.

Težka obtužba. U glasili talijanskih socijalista „Il Lavoratore“ u Trstu etičimo težku obtužbu proti talijanskemu zupniku u Grožnjanu g. Vesselli-u, da je prevario neku tančinu žensku za veliku svetu novacu.

Neznamo da li je preč. bisk. ordinarijat u Trstu učinio kakve korake proti zupniku ili proti listu, zbog te obtužbe.

Kanal između Boča i Trsta. Ministarstvo trgovine u Beču dobitilo je neki novi načet za gradnju vodnog puta ili kanala između Boča i Trsta.ime toga sa stavljača, nacrta nije poznato.

Njegov kanal bio bi dug 500 kilometara a stojao bi 500 milijuna upotrebljiv sive vode sposobne za plovitvu koja se nalaze na tom putu iz Beča do Trsta.

Po tom načelu prenali bi željeznički vlakovi ladje preko južnih alpa i preko Simeringa.

Taj smioni načet izjesti će po svoj prilici moljci u ministarstvu trgovine prije nego li bude kanal sagradjen.

Mjesto nadravnatelja u c. k. kaznioni u Kopru. Državno odvjetništvo u Trstu, raspisuje načeljcu na izpravašnjeno mjesto nadravnatelja u c. k. kaznioni u Kopru.

Molbe za to mjesto valja odnositi službenim putem c. k. državnemu odvjetništvu u Trstu najdaje do 15. maja ove godine.

Doblio po nosu. Talijanski zastupnik iz Istre na carevinskom vjeću g. Bartoli interpelira, je ministra pravosuđija radi tobožnje uvrjede, nanešene mu od sudača okružnoga suda u Rovinju, tim, sto ga je predsjednik kod neke razprave ukario radi njegovog nepristojnog počakanja. On je naime brano kod razprave u Rovinju, dne 12. februara 1904. jednu stranku, te je dobio državnemu odvjetniku, koji se je služio jezikom stranakom, t. j. hrvatskim jezikom, da postupi u pristrano i da u vadija politiku u sudi, na što ga je predsjednik oštirovao. Na to je Bartoli naglo iznášao iz sudbene dvoranje nečekajuć osude, te za sudačku zaklopku vrata.

Na njegovu interpellaciju odgovorio je predsjednik carevinskog vjeća u ime ministra pravosuđija, da je predsjednik na onoj razpravi posve pravilno i zakonito postupao te da nije povredio Bartolija kao branitelja stranke, ni kao državnoga zastupnika. G. Bartoli-u se nije dovrga put posređio njegov glasoviti: „Osavutio!“

Sumporaste žigice. „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.“ Posredovanjem ravnateljstva naše „Družbe“ stavljenе su u promet nedavnu inicijaciju sumporaste žigice na korist „Družbe“. Kako doznao „Nar. L.“ s upućene strane nenaže, te žigice onu prodaju, kako se je očekivalo, premda ih narod najradije kupuje. Razlog tomu bili će taj, što trgovci i prodavatelji ostalih družinskih žigica nisu još upućeni, da su u prometu i sumporaste, jestinje žigice. Radi toga ih upozorujemo na tu okolnost i ujedno molimo, da bi što više tih žigica razpalači na korist naše „Družbe“.

Porinuće „Nadvojvode Fridrika“. U subotu u jutro obavilo se sa brodom gradionice sv. Marka u Trstu svečanom načinom porinuće nove oklopnače „Nadvojvoda Fridrik“ naše ratne mornarice. K toj svečanosti doplovilo je iz Pule više ratnih brodova a iz Beča došao je nadvojvoda Fridrik sa suprugom nadvojvodkinjom Izabelom i sa dvjema kćerima sa pratnjom. Za svečanost došao je iz Beča takoder zapovjednik ratne mornarice admiral barun Spaun.

Nadvojvodska obitelj stigla je u Trst dan prije željeznicom te se je odmah ukrcala na yacht „Pelikan“, koji je bio usidren sa ostalimi brodovima ratne mornarice pred tršćanskim lukom.

Na dan porinuća sakupilo se u brodogradionici sv. Marka veliko množtvo naroda, predstojnici svih oblasti, vojnički i nekoliko državnih zastupnika.

U 7 sati u jutro usidriše se svi brodovi ratne mornarice pred brodogradionicom, da iz bliza prisustvuju svečanom činu. Okolo 9 sati doplovio je tamo i yacht „Pelikan“ sa nadvojvodsom obitelji, koju su ostali brodovi streljanjem topova pozdravili. Odmah zatim iskrcaše se nadvojvođe na maleni parobrodic koji ih je dovezao na brodogradionicu, gdje ih je dočekao namjesnik grof Goess i poglavice oblasti. Čim se smještio višo se osobe na krasno oklopljeni tribuni započeo blagoslov novog broda. Blagoslov obavio je župnik vojne mornarice preč. g. Ufeđniček uz podvorbu dvojice svećnika mornarice.

Knjige sv. Jerolima. Pišu nam iz sjeverne Istre. Onomadne čitali smo u tršćanskoj „Eduinosti“ i lepim preporuku i

Postleblagoslova nagovori zapovjednik barun Spaun nadvojvodkinju Izabelu, koja je novotnu brodu kod krsta kumovala; On njoj se zahvali u ime ratne mornarice na izvanrednoj usluzi i časti, koju je mornarici izkazala, te ju zarišli da obavi čin krštenja novog broda. Nadvojvodkinja odvratila, da se rado odazivlje njegovu pozivu, spomenu junaka djela nadvojvode Fridriča, koja neka budu uvek uzorom buduću momčadi novoga broda, koji nosi njegovo ime.

Pošto je kuma izrekla propisanu izreku krštenja, pritisne električno puce, koje bijaše u savezu sa visecom staklenkom šampanja, koja se razbila o bok novog broda. Na to započinje poslije radnje za porinuće broda, koji se je počeo točno oko 9.42 lagahnog i veličanstveno spušta u more — te se zaletio do 350 metara dalje od obale. Vojnička glazba udarala je za tog svečanog trenutka čarkevju, mnogobrojno občinstvo klicalo je radostno pozdravljajući novi brod dočim su topovi gruvali sa ratnih brodova, koji su tim pozdravljali svog novog druga.

Poslije podne od 3—4 bijaše sastanak na oklopnjaci „Thegethof“, kamo bijašu pozvani poglavari oblasti, odličnije občinstvo grada Trsta, vojničto, štampa itd. Okolo 5 sati došla je na brod i nadvojvodska obitelj pozdravljena gruvanjem topova. Pozvani gostovi bijaše posluženi hladnom hransom i pićem. Na brodu igrale su dve vojničke glazbe i tamburaški zbor mladih mornara, koji je odigrao i više slavenskih komada.

Imenovanja i premještenja u sudbenoj struci u koliko se tiču Istre; G. Dr. Andrija Sancin savjetnik okružnog suda u Rovinju imenovan je savjetnikom zem. suda u Trstu; g. Dr. Ante Verona savjetnik okr. suda u Rovinju imenovan je savjetnikom trgov. pomorskog suda u Trstu; g. Dr. Antun Šibša zamjenik drž. odvjetnika u Rovinju, imenovan je savjetnikom okr. suda u Rovinju. Imenovani bijašu nadalje savjetnici tribunala, predstojnici kotarskih suda g. Vjekoslav Martinelj u Poreču i g. Rikard Paulin u Podgradu te ostaju obojica na dosadašnjem mjestu.

Kotarskimi sudci bijaše imenovani sudbeni pristavi: g. Emil Rencel iz Poreča u Gradiški, g. Ivan Cegnar iz Labina u Malom Lošinju; g. Makso Černe iz Vojničkog u Krku. Tajnicičima tribunalu bijaše imenovani: g. Dr. Marko Cosulich pristav u Lošinju, tajnikom u Trstu; i g. Antun Colombis, pristav u Pazinu tajnikom u Rovinju.

Projekat vozni red na državnih željeznicama u Istri. Dne 1. maja stupio je u porabu proljetni vozni red na državnim željeznicama iz Trsta u Pulu i Rovinj i iz Trsta u Poreč i natrag. Na pruzi Divača-Pula voziti će svakog utorka i svake subote novi brzovlak br. 5. koji će biti u savezu sa bečkim brzovlakom južne željeznice br. 2/a. Taj će brzovlak odlaziti iz Divače u 6 sati 35 časaka u jutro a stići će u Pulu u 9 sati 25 časaka. Zastavljati će se samo na postajama Herpelje-Kozina, Buzet, Roč, Lupoglav, Cerovlje, Pazin i Kanfanar. Teretni vlak br. 71. voziti će (koji odlazi iz Divače u 5:35, iz Kozine u 6:17 u jutro) te teretni vlak br. 171 (koji odlazi iz Herpelja u 6:40 u jutro i dolazi u Trst u 8:10) takoder putničke u II. i III. razredu.

Na istarskih prugah ostaje inače dosadašnji vozni red. Svake nedjelje i blagdanu voziti će takoder na pruzi Trst-Herpelje-Divača osobni vlak br. 122/22 (koji odlazi iz Trsta-Sv. Andreja u 2:29 po podne) te vlak br. 21/121 (koji odlazi iz Divače u 7:50 u večer i dolazi u Trst u 9:25).

Za ove vlakove izdaju se vozne karte takoder po slijenih cienam. Knjige sv. Jerolima. Pišu nam iz sjeverne Istre. Onomadne čitali smo u tršćanskoj „Eduinosti“ i lepim preporuku i

pohvalu književnom društvu „sv. Jerolima“ u Zagrebu, koje izdaje svake godine 4—5 vrlo licnih, poučno-zabavnih knjizica, pišanih. Jakim i razumljivim jezikom za naše seljake, obrtnike, djake srednjih pučkih škola, itd.

Ovo društvo imade članova, koji plate jednom za uvjek 10 kruna te dobivaju za tu svetu svake godine sve knjige dok su živ; druga vrst članova plaća samo 1 kranu na godinu i oni dobiju za taj neznačni novac sve knjige.

Koliko nám poznato nema drugog društva, koje bi dobitilo za tako nizku cenu toliko knjiga, dobrih t. j. poučnih i zabavnih i svakom lako razumljivih. Radi toga preporučamo našemu rodoljubivom svećenstvu, da nastoji začlaniti u to prekorisno društvo što više mladića i mlađeva iz naših slojeva pučanstva, da se knjigami istoga bogato okoristi.

Razne vesti.

Blagoslovljenje zastave pjevačkoga društva „Gundulić“ u Dubrovniku. Hrvatsko pjevačko društvo „Gundulić“ u Dubrovniku objelodanilo je slijedeći poziv: Čas je prijaviti svim Hrvatima i svim hrvatskim društvima, da naše hrvatsko pjevačko društvo „Gundulić“, koje je lanjske godine imalo svečano posvetiti svoj barjak, te je bilo usiljano odustati od te namjere, jer su naša braća u Banovini lutradala, da smetnu sa sebe... odredilo je izvršiti taj svečani čin na Dubrovačkoj 22. i 23. svibnja o. g. što će uskoro okrijeti i sajediniti nas braću i utvrditi onaj vez, koji neće popucati, dok ne dođeka sretni dan velike i vjednjene Hrvatske, vaspod od toliko pokoljene i želje živu svih. vježnih boraca, koji su posvetili svoju snagu i svoj život toj svetoj zadaci.

Spomondan na Zrinskijskog Frankopana. Dne 30. aprila god. 1671. pali su u bečkom Novom Mjestu pod krvničkim mačem hrvatski velikani grof Petar Zrinski i knez Fran Krsto Frankopan, koji su bili dočabljeni u Beč uz obećanje, da im se neće ništa dogoditi i da će im se oprostiti što su hteli svoj narod oslobođiti od njemačkih tlačitelja izvanjskom pomoći. Nu mjesto oprosta odrubile su dve stotine novčića na javnom trgu u bečkom Novom Mjestu junačke glave.

Hrvatski narod slavi od dve stotine godišnjice njihove smrti amo svake godine uspomenu na ta dva svađa velikana i mučenika pa su i ljetos dne 30. aprila čitane širom Hrvatske misa zadužnice za najglasovitije hrvatske velikaše, kojim bila vječna slava!

Kujižnevne vesti.

Pokret. Pod tim naslovom počeo je izaziti novi list kao glasilo hrvatske napredne stranke, što ga je u Zagrebu počeo dr. Milan Heimrl sa drugovima. List će izlaziti svake nedjelje i stoji na godinu u Zagrebu 8 K. van Zagreba 9 K. Pjesme Rikarda Katalinića-Jeretova.

Uprava „Matica Hrvatska“ u Zagrebu zaključila je u zadnjoj svojoj sjednici, da će među svojim ovogodišnjim knjigama izdati takoder izabrane pjesme g. Rikarda Katalinića-Jeretova. Ova će vest stalno obradovati mnogobrojne prijatelje i štovatelje našega odličnoga suzemljaka i nekadašnjeg našeg suradnika g. Katalinića-Jeretova.

Razni prinosi.

Izpravak. U izaku prinosu za djakde podporno društvo u Pazinu priobčenom u „Našoj Slagi“ od 21./4. 1904. stoji da su p. n. gg. Niko Mardešić i supruga dali K 10 za isto društvo. To se izpravljaju tim da su ista gg. Niko Mardešić i supruga dali X 100 (sto).

